

Hirdetési díjak:

Hatszor használt garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegjű minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) End. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés köz. irodája. Weiss József hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József u. 10. sz. 1. emelet

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Előfizetési díj.
Végre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8
Negyedévre 4
Egy hónapra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DÍJZÁRTNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET“
politikai és közgazdasági napilap
hatodik évfolyama második évnegyedére.

A „Kelet“ előfizetési ára:

Egész évre 16 frt
Félévre 8 frt
Negyedévre 4
Egy hónapra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélzzerűbben post. utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetésünk tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet“ kiadója.

Kolozsvár, 1876 június 2.

(B—n). Tekintsünk még egyszer vissza azokra, mik a törvényhatóságok kikerítése és némely városoknak az illető törvényhatóságokba való bekebelezésének kérdései körül közelebből történtek.

Magát a kérdés lényegét illetőleg az évek óta mindenki belátta, hogy különösen az erdélyi részeken a törvényhatóságok jelenlegi területi felosztása mellett a közgazdasági és igazságszolgáltatás céljainak megvalósítása lehetetlen, úgy azt is éreztük, hogy városaink egy nagy része a külön törvényhatóság alkotására szükséges kisékekkel nem bír. — De azért most, amidőn kenyér törésre került a dolog, mégis a képviselő urak legnagyobb része ikekezett behozatni, hogy azon törvényhatóság vagy város, melyet ő képvisel, jogosítva és képesítve is van önállóan megartani.

Jól tudták előre a képviselő urak, hogy a belügyminister ur javaslatára le-

hető legkíméletesebb s ő elment a történelmi emlékek tiszteltben tartása és a vidéki érdekek kímélése terén egész azon határig, a melyet túl lépve a közgazdasági érdekek szennedének kiköszörülhetlen csorbát. De azért mégis többen kötelességüknek tartották elmondani mondokájukat s oltalomba venni küldöik képzelte érdekeit.

Azt is mindenki belátta, hogy a már meghozott s a közgazdasági és igazságszolgáltatás reformjait célzó törvények nem életbeléptethetők mind addig, míg a törvényhatóságoknak a jelenleginél célzesebb kikerekítése meg nem történik. De azért mégis többen szerették volna a kérdést elodábozni.

Voltak olyanok is, kik azt állították, hogy a Tisza indoklása nem elég kimerítő, abból nem jöhetnek tisztába az illetők s pedig alig volt tárgy, mely több retortán ment volna keresztül s hosszabban lett volna a közvélemény itélőszéké előtt, mint ez. — De némelyek azzal hiszik bebizonyíthatni függetlenségüket, hogy derűre borulva kárhoztatnak mindent, a mi a kormánytól jön.

Nem volt tehát szükséges részletebben indokolni, mint a mennyire Tisza indoklása javaslatát, haneha olyan iskolás gyerekeknek tekintette volna a képviselő urakat, kiknek ismételve szájköbe kell rakni a tárgyakat.

Azzal is vádolták sokan a belügyminister urat, hogy javaslatát nem egyöntetű, mert néhol túl kímélő a történelmi múltak iránt, néhol pedig ellenkezőleg igen csekélybe veszi azokat.

Mi részünkről nem hisszük, hogy valaki be tudná bizonyítani azt, hogy a javaslattevő minister ur ne vette volna kellő figyelembe akár a történelmi emlékeket, akár az egyes vidékek érdekeit. Sőt ellenkezőleg ki tudnók mutatni, hogy a javaslat egyes részei talán tulságosan is tekintetbe veszik némely vidékek specialis érdekeit.

Mások meg magyar nemzetiségi szempontból támadták meg a javaslatot.

Ezen támadás ellen azt hisszük teljesen vértetve van a minister ur s nézetünk szerint nem lett volna helyes, ha ezen kérdésből nemzetiségi kérdést farag-

nálak az illetők a közgazdasági és igazságszolgáltatás rovására.

Mi nem állítjuk, hogy a ministeri javaslat egy tökéletes mű, azt sem mondjuk, hogy azon még több javításokat nem lehetne tenni, sőt nem mernők reményleni azt sem, hogy a még hátralevő tárgyalások tökéletesbíteni fogják a javaslatot, mert tudjuk, miszerint még némely specialis érdekek fognak a közérdek felébe emeltetni, de azért, hogy nem lehet egyszerre egy tökéletes területi felosztást létrehozni, nem tartanók helyesnek, hogy ne javítsunk azon annyit, a mennyit ez idő szerint lehetséges.

Ha majd a gyakorlati élet egy s más hiányokat fog felmutatni, azokat annak idejében ki lehet igazítani, de ha a jelenlegi területi felosztás bár mi oknál fogva elodáboztatott volna a jelen cye-lusról, annélkül hozták volna a honatyák a közgazdasági és igazságszolgáltatás körüli reform törvényeket.

Mindezeknél fogva a körülményekkel transigálva azt kell ohajtanunk, hogy az új területi felosztás mi hamarabb életbe lépjen, de különösen ohajtandó, hogy a közügyek iránt naponta inkább harapodzó közönyösség ne semmisítse meg annak előnyeit.

A képviselőház május 31-diki ülésén folytatott a területi rendezésről szóló javaslat tárgyalása.

Remete Géza, ki hosszasan foglalkozik a szabadelvű párt s a független szabadelvű párt közti viszonyról, nagy derűsleg közt polemizált Tóth Vilmos ellen, kijelenti, hogy ellenzék fog képezni minden oly kérdésben, melyben a kormány nem lesz igazán szabadelvű; e javaslatot azonban elfogadja.

Helfy Ignác Péchy Manó gr. és Tóth Vilmos nyilatkozatait állítja szembe; Tóth Vilmos azért fogadta el a javaslatot, mert az nem bántja a státusquo; Péchy Manó pedig azért, mert abban nagyobb változásoknak kezdetét látja. Tagadja, mintha a közvélemény ohaja lenne ez a dolog; sőt inkább azt állítja, hogy abárhová menjen az ember, mindenütt eme javaslatellenzésre talál. Nem kevésbé tagadja azt, mintha bármilyen befolyása lehetne eme javaslatnak arra, hogy végrehajtsák-e vagy ne a közgazdasági bizottságról szóló javaslat;

mert ez a bizottság bizony megalakulhat a mostani megyékben is, legalább a területi viszonyok nem állják útját.

Eddig is történtek — de csak egyes hatóságok sürgetésére — itt-ott bekebelezések, kikébelezések, de mindez a történelmi hagyományok respektálásával történt, míg most minden történelmi jog felforgattatik. (Helyeslés.) Ezután Tóth Vilmos ellen fordul. Érti ennek lelkesedését a Tisza-kormány mellett, mert a kormány által követett politika legnagyobb elégtétel Tiszának. Sem célszerűnek, sem időszereűnek nem tartja a javaslatot, melynek kizárólagos célja, hogy hatalmában tartsa a kormány a hatóságokat. Reméli, hogy ha e javaslat nem fogadtatik el, Tisza lemond, s mert ez nagy szerencse lenne a hazára, szóló nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés.)

Várady Gábor nem akar kapacitáltsába fogni ott, a hol egyrészt minden áron való opponálással, másrészt pedig feketén látással áll minden érvelés szemben. Csak kettőt akar konstatálni. Egyik az, hogy a miniszter, a ki e javaslatot annyi ellenzék, annyi vidéki érdek, annyi tervelés, annyi rabuliztika ellenére benyújtotta, kellőleg meg tudta tartani a szükséges s nélkülözhetetlen középutat; a mi annál is inkább szükséges volt, mert ha nem ez történik, akkor oly szörnyzabályozás lenne az, a mi létrejönne, mint a minőt az okori költő leirt, midőn oly alakot emlegetett, mely fölül női fej, a nyaknál lónyak, alul már hal (Tetszés.)

A másik, a mit konstatálni akar, az Helfy azon nézetével szemben, mely e javaslat s benyújtójának állítólagos népszerűtlenségéről beszél, annak föllelítése, hogy soha egyetlen reformátor, sehol ezen a világon nem volt minden réteg, minden társadalmi osztály előtt népszerű, sőt akadtak mindenkiel szemben, kik roszakaratból vagy kishitűségből vagy akármiből reá kiálták a „fessítsd meg“-et. (Ugy van.)

Tudja ő, hogy az ellenzéki állásponttal vele jár a kétely-kenyere; ő is evett évekig ebből a kenyérből, de úgy tudja, hogy azt soha sem szabad egész az akadémikusokdásig vinni, úgy, hogy mindent, de mindent elkarhoztasson valaki csak azért, mert a kormány nyújtotta be. (Ugy van!) Különben azon hitének ad kifejezést, hogy elérkezik az idő, midőn ezen javaslatot s az egész új közgazdasági szervezést azok fogják legjobban áldani, kik most ellenzik. (Helyeslés.)

Vogt Károly felolvasásaiából.

Fordította:

Lakatos József.

(A sáskák. — Ájtatos táltos. — Vándorsáska. — Az áska és elfogási módja. — Magát felfaló állat. — Az áska szerelme. — Csótányok, mint porozók, muszkák és svábok. — Az olla. — Az értelmes palackkák. — Ágyi, szemét és növényi káposzta palackja. — Anakreon és a kaboczkák. — Levelészek. — A levelészek, mint a hangyák fejős tehenei. — Pírek).

(Folytatás.)

Ámbár rendkívül sok ellenségeik vannak, mint a bődék, veres atkák, a fátylókák és czincurok álcái, a legtöbb husevő palackka, sőt az apró posztáták és ökörzemek; mindazáltal ezeknek összes erőködése távolról sem elegendő az egyes fajok borzasztó szaporaságával szemben kellő eredmény létrehozására. Szétmorzsolás, lekefézés meg vízzeli főcskendezés sem vezetnek mindig célhoz; hanem a komlón található bődék hernyóit szinte a legnagyobb sikerrel alkalmazhatni pusztításukra.)*

A maradi elemek, mely az állatok között épen úgy meg van, mint az emberi társadalomban, mely inkább elpusztul, mintsem mozzogjon, a félpírók között a pírékek (cocus) képviselik. Ezen ritka különösségű állatok fellett a vizsgálódások még alig haladtak a kezdeten túl, mennyiben még azt sem állapították meg, hogy bizonyos nemzedéskük, mely a cavalleriához tartozik s mely rendkívül apró individuumokból áll és nincs csőre, valóban, mint eddig hitték a himnemhez sorozható-e, vagy nem? Ujabb fürkészetek azt engedik gyanítani, hogy ezen szárnyazott pírinók inkább növények és a kolonia terjesztését más növényeken iparkodnak eszközölni.

*) Tschudi szerint a czinkák (parus) is igen jó levelész vadászok. Tehát ne üldözzük őket!

Fordító.

A mi a kormány, illetőleg e javaslat népszerűtlenségét illeti, arra nézve Helfy ellenmondásba esett önmagával, mert előbb e javaslat népszerűtlenségét emlegette, azután pedig egy sorba helyezte a vasut, törvényszék stb. osztogatását, a melyek pedig ép ellenkezőleg nagyon népszerű dolgok voltak. (Tetszés.) Ő különben elismeri e javaslat némi részben való népszerűtlenségét, de a kormány erejét épen az képezi, legnagyobb érdemül ép az szolgál, hogy teendőiben egyáltalán nem vezette magát a népszerűség momentán tekintetei által, hanem kiindulási pontul mindig és minden körülmények között az ország érdekét vette. (Helyeslés.)

Utál a helyzet nehéz voltára, melyben a kormány a kormányzást átvette, s az azóta folyt erőfeszítésből következtetve állítja, hogy a hazafiságot e kormánytól nem tagadhatja meg senki. E hazafiságból eredetnek tudja ő a jelen javaslatot is s azért elfogadja azt. (Élénk helyeslés.)

Zay Adolf nagy zajban a javaslat ellen szól, mert ennek célja a magyarizálás.

Ham mersberg a területi rendezésszükségesnek tartja s elfogadja általánosságban a törvényjavaslatot, nem habozva megadni a miniszternek az egyes határszéli községek beosztására vonatkozó felhatalmazást. Helyesli, hogy a javaslat nem általános elvekből indul ki, hanem a gyakorlat és szükség igényeit tartja szem előtt.

Földváry M. egyszerűen szavazatával akart járulni Bánhidya javaslatához, de a tegnap mondottakra tesz néhány megjegyzést. A miniszterelnök tegnapi humoros beszédéből következteti, hogy őt e javaslat elvetése nem fogná confundálni s egy új s rendszeresebb javaslattal fog előállni. Tóth Vilmos oly dolgokat hozott fel, melyek nem tartoznak ide. Kéri őt, tartózkodjék mások a gyanúsítástól s ne mondassa a szabadelvű pártból kilépett képviselőkkel azt, hogy kilépésük alkalmával a kormány minden javaslatának pártolására kötelezték magukat. A miniszterelnök azon állítására, hogy a kik akarják a többi közgazdasági javaslatot, annak ezt is el kell fogadni, megjegyzi, hogy e körülmény nem szolgálhat indokul egy hiányos javaslat elfogadására s épen ily érveléssel elfogadhatná a miniszter ősszel az új kiegyezést azért, mert megszavaztatott az 1867-iki egyezés. Pártolja Bánhidya indítványát. (Helyeslés.)

Inkább ismeretek tulajdonkép az állandón helytől, szárnyatlan, paizsformájú nőstény pírékek, melyek a legtöbb növényen, úgy mint rózsza, barack, narancs, szőlő és cserfákon tanáznak s majd lenese, majd csónak, majd, mint említém paizsalaknak. Ezen állatcsohkák barna színök miatt többnyire kinőves, vagy sebhelynek s a rózsán ki nem fejlődött tövisnek tekintetnek. Ha a mozdulatlanul növényhez ragadt levelészt megvizsgáljuk, úgy találjuk, hogy fejének alsó részén bökösőre van, melylyel a kéregbe furta magát s onnan gyakran csak ezen csőr elszakasztása mellett lehet leválasztani; továbbá azt is tapasztalhatjuk, hogy lábai nyomorékok és némi szervei rendkívül fejlődött állapotban vannak.

Az így alakult nőstények maguk alá rakják petéiket s azokat elintézt szaporitási miveletök után is — rendesen halva — paizs gyanánt borítják be. Elvégzett petézésükkel azonnal beáll elhalásuk után egészen kiasznak s szarunemű lemezét képezve, az alattuk levő ezer meg ezer tojásnak válnak mentőivé. A kicsinyek, melyek néhány napra rendesen kikelnek, kezdetben szaporá futkórozást folytatnak, de többszöri vedlés után, mint az öregek, egy helyhez nőnek — ha szabad így szólunk — s mamáikhoz hasonlóan tenyészés után látnak.

Üvegházainkban nevelt barack, rózsza, korlatszőlő, valamint narancs, citrom és oleander fáink közönségesen legtöbbet szenvednek miattuk s valóban nem lehet eléggé abbanjárni, hogy lekefézés s tbbf. által sikeresen megórnázuk őket tőlük.

(Folyt. köv.)

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

PERCEMONTI VARKASTÉLY.

Regény.

Írta:

SAND GYÖRGY.

Első rész.

III.

Folytatás.)

— Tehát mondta neked . . . de a „máikat“ tán nem láttad.
— Nem, a „máikat“ nem láttam.
— Megmondtá nevét?
— Nem mondta meg nevét.
— Felkért, hogy titkát el ne árulj?
— Semmi se kért.
— Tehát jól van! én kérek fel erre a kérek a becsület, barátságunk nevében, én barátságában, melyet irántunk érzesz, gyetlen szót sem arról, minek nyomára jöttél! Megesküszöl-e erre?
Nem szükség esküt tennem reá, mihelyt Emilia becsületéről van szó.
— Igazad van! Ostobaságot mondtam. De most kipihenéd magad nálam, pipá, vagy szivarra gyujtasz, válassz, melyik tetik jobban, én azalatt lemegyek a pinczébe.
— Hagyd el, ne fáradj.
— Nem nagy fáradságomba kerül, szolt hnyitva a padló közepén egy csapó ajtót.

Készletemet mindig kézügyben tartom. Ezzel pár lépcsőn lehaladt s csakhamar visszatérve palackkal telt kosarat hozott magával, hogy bemutassa nekem valamennyi fajta borát.

— Köszönöm szívességed, szoltam, de elszoktam tőle a bort frissitől használni. Van egy kis jó hideg vized?

— Meghiszem azt! a kövel kirakott forrás épen kapum előtt buzog.

Ime itt van, egészen frissen hozott, tégy bele egy kis pálinkát. De várj csak, itt van finom ruhm is és czukor, készíts magadnak egy kis grog-ot!

Látva, hogy mig nekem kedvemre kívánt szolgálni, magának bort bontott fel, egyszerre nagy szomjúságot szinletem s bort kértem én is, hogy annál inkább ösztönözsem őt az ivásra. Reményltem, hogy poharazás közben felfedi előttem a nagy titkot; de hasztalan önté torkába, szőlőhegyének nedűjét, mindig oly ügyesen kikerülte faggatásaimat, melyre nem is tartottam volna képesnek őt.

Különben is, csakhamar meguntam a valólató bíró szerepét. Végre is, mi szükségem volt nekem arra, megtudni azon uraság nevét, ki engem helyettesített az Emilia szivében.

Feltettem volna Miette-ről, hogy őszintén megmondja nekem, többé nem szeretlek, mászhoz megyek nőül. Ugy látszott, Jakab azt hiszi, hogy nővére meg is mondta ezt nekem. Egyes nyilatkozatra akartam őt birni s borfogyasztásának közepette így szoltam hozzá:

— Beszéljünk már egy kicsit komolyan ügyeinkről is. Mikor tartunk menyegzőt?
— Az enyémet? — felelt egész ártatlanul. Ah! épen ez az, mit nem tudok! ki tudja mikor? Még egy egész hónapig kell várnom, mielőtt nyíltan felléphetnék.

— Tehát magad részéről is vannak házassági terveid?

— Ugy van, még pedig nagyszerű terveim! de bocssás meg, hogy most ennél többet

nem mondhatok neked, nagyon szerelmes vagyok s reményem, hogy megköszölhetek, ennyiből áll, mit veled közölhetek jelenleg. Egy hónap elteltével te lész az első egyén, ki előtt feltárom szívem titkát.

— Azaz, hogy a jelenlegi esetre nézve soha sem fogsz felvilágosítást adni, mert egy hónap alatt az egészet elfeleded s akkor más kalandba kezdesz.

— Az igaz, hogy meglehetősen csapodár természetű vagyok. Több jelét adtam már annak eddigelő, hogysem tagadni merném; de most komoly az ügy, nagyon komoly, becsületemre mondom.

— Megengedem; de nem a te házasságodról akartam veled beszélni. Ne tedd magad, mintha nem értenéd szavamat. Én az Emilia menyegzőjére céloztam.

— Nővérem házassági összeköttetésére veled? Ah! Igen! Az bizony, fájdalom, kérdés alatt áll az én nagy sajnálkozásomra, azt elhiheted.

— Kérdés alatt áll, ez különös kifejezés — kiáltottam fel ős hangon.

Jakab nem engedte tovább folytatnom.

— Igen, ugy van — szolt — annak már vége. Neked nincs okod panaszkodni, te akartad. Nem irtál-e te Miettnek ezelőtt egy hóval vagy hat héttel, melyben elburkolva ugyan, de mégis köteyledet fejezed ki aziránt, hogy meg fogja-e bocsáthatni neked, ifjúkori könnyelműségedet és úgy látszott, hogy fájdalomtelt lemondásra akard magadat kárhoztatni irányában. Én jól átértettem gondolatodat s midőn Miette kérdőre vont a levél tartalma végett, nevetve azt válaszoltam neki, hogy az ifjúkor élvét nem kell komolyan venni és hogy azok soha sem vetnek gátot az igaz szerelemnek s a könnyelmű fiatal emberből mindig lehet komoly, jóra való férfi. Ő nem tudta mit akarok ezzel mondani s egy sereg kérdést intézett hozzám az iránt, melyek igen kényesek voltak arra, hogy felelhettem volna rájuk.

(Folyt. köv.)

Rády Endre azon nézetben van, hogy alkotásainknak nem szabad olyanoknak lenni, hogy megzavarják az egyenes teherviselés elvét. A javaslat helytelen adatokkal vezeti félre a törvényhozást s egyik megyét a másik javadalmozott érdekében megrontja. Nem fogadja el a javaslatot általánosságban sem.

Németh Albert, szerencsekívánatot fejez ki a miniszterelnöknek azon stoicus nyugalmáért, melyet a jelen javaslat tárgyalásánál tanusít. Szóla nem bír e lelki nyugalommal. Épen a miniszterelnök ellen bizonyít, hogy nem ő, hanem előde alkotta a javaslatnak Debreczre vonatkozó pontját, mert a Szapáry javaslatát nem is vétették föl a házban, annyira bizonyos volt az akkori miniszter annak sorsa iránt. Azokra, a miket Tóth V. a népszerűségről mondott, megjegyezi, hogy Tóth V. ugy látszik, csak névről ismeri a népszerűséget. Nem fogadja el a törvényjavaslatot azért sem, mert a hazánk felé tornyosuló felhők arra bírják, hogy az ország erős várát ne engedje szétrombolni.

Simonyi E. egyike azoknak, a kik némi területi kiigazítást kívánatosnak vélnék, de a kikerekitést egyáltalán nem tartják szükségesnek. De ezt, se azon állítást nem lehet bebizonyítani, hogy az alkotott közigazgatási törvények a javaslat nélkül nem hajthatók végre. Az, hogy hol legyen a megyei székhely, érdekében áll az illető megyék lakosságának, de az államnak ahhoz semmi köze nincs. A közigazgatási bizottsági javaslat tárgyalása alkalmával kellett volna megmondani, hogy ily abszurd, indokolatlan javaslatok fogják annak következményét képezni. — A miniszter célja az, hogy némely családi módosításokkal megszavaztassa a Szapáry-féle javaslatot. Hosszasan polemizálván több felszólaló állításával, kijelenti, hogy pártolja Bánhidyt indítványát.

Tisza miniszter valótlannak mondja előtte szót, azon állítását, mintha mondta volna, hogy a jelen törvénynek nincs alapelve, s hogy a közigazgatási törvényeknek nem kell alapelvekkel bírnai. — Simonyi E. a miniszterelnök felolvasott állítása által igazoltnak látja szavait. — Tisza miniszter ismétli, hogy csak annyit mondott, miként a területi rendezésnél nem lehet csak egy alapelvből indulni ki.

A tárgyalás folytatása ezután holnapra halasztatván, az ülés véget ért.

— Az osztrák delegáció máj. 31-iki ülésében az ülés 11 óra után megnyitván, az elnöknek néhány bejelentése után az ülés megkezdte a napirend tárgyalását. A költségvetési bizottságnak a közös pénzügyminiszter által előterjesztett kimutatásáról tett jelentése fölött hosszabb vita támadt.

Sturm és Herbst a kimutatás néhány tételét megtámadják. Herbst különösen a közös kormány által követett államháztartási rendszert bírálja. A kimutatás mellett Winterstein szólott.

Ezután Klier előadó terjeszti be a hadügyi igazgatás saját bevételeiből várható fűdözettről a budgetbizottság jelentését. A kormány ezímen 4 millió 434 ezer 475 forint irányoz elő. A bizottság kisebbsége e tételnél azon külön indítványt terjeszti a delegáció elé, hogy tekintettel az ország szomorú pénzügyi helyzetére, a katonahelyettesítési alap használtasság fel a hadügyi igazgatás költségeire s új lövegek beszerzésére. E kisebbségi indítványt Sturm terjeszti be és a fölött hosszabb vita támad. A névszerinti szavazásnál, mely délután 1 óra után történt a kisebbségi indítvány 37 szóval 20 ellen elvetett.

— Tisza Kálmán belügyminiszter, — mint a „N. H.“ hallja, — egy fontos körrendeletet intézett a főispánokhoz, melyben figyelemre ajánlja, hogy a főispáni állás nem dignitás, hanem komoly kötelességekkel járó hivatal, s e kötelességek szigorú és pontos teljesítését azon kijelentéssel ajánlja nekik, hogy inkább váljon meg állásától az, ki az avval járó kötelességnek eléget tenni nem hajlandó.

— A konstantinápolyi eseményekre vonatkozólag a következőket jelentik: „Zichy jelenti, hogy a forradalom és a detronizálás bizonynyal elmaradt volna, ha Ignatieffet eltávolították volna Konstantinápolyból. Zichynek tudomása az összeesküvésről, de valamennyi collegájával együtt, kik szintén beavattattak, az időpontra vonatkozólag megcsalott. Most Ignatieff az utolsó kétségbeesett erőfeszítést teszi, hogy a kanócot a puskaporos hordóba vesse. Még most is azt hiszik, hogy a szenvedélyek kitörését előidézheti. Hivatalosan egyetért a permanens tanácsot tartó többi követvel, de ismerik működését. Elliot egész erejével ellene működik. Murad legközelebb iradét fog kibocsátani, melyben lekötöztető ígéretek teend a szabadság iránt s hangsúlyozni fogja, hogy a mohamedanizmus nem föltelezi a tömegek rabszolgaságát. Az európai diplomácia, mely az új helyzet fölött már tanácskozik, egyelőre fel fog hagyni minden ac-

tíval s ezalatt valószínűleg megbeszéli, hogy miként adják majd értésére a constituált új kormánynak, hogy az európai kívánalmak az ozman birodalom regenerációjára nézve ugyanazok maradtak, mint eddig voltak. Az orosz nagykövetség még nem kapott újabb utasítást.“

Román lapok szemléje.

A „Gaz. Transilv.“ a román nemzeti hivatalnokokról ír s ugy találja, hogy azon tíz év alatt, midőn II. József uralkodott, sok román volt a polgári és katonai állomásokon alkalmazva, kikből tábornokok, tanácsosok stb. lettek. Az 1800-ik évtől kezdve azonban ezeknek száma apadt s ha a jogot végzett oláh fiatalok közül valaki hivatalba akart lépni, 10—15 évig saját költségén gyakornokoskodnia kellett, míg nem nagy későre egy 200—300 frtos állomásba juthatott. Az 1843-ik évi fő-kormányzéki schematismus szerint a 18 tanácsos, 13 titkár s 12 fogalmazó közül csak Costa, Rusu, Popu Sámuel és Vajda László voltak oláhok; a 25 gyakornok közt csak két oláh volt, Pap Alajos, ki később renegát lett s Domsia György. A díjokok közt volt egy oláh, névszerint Bobu János, ki a szolgák sorába volt ígátva s ki rokonától nyert évi 160 frt ösztöndíjt, melyből 20 évig tengette életét, míg nem oláh fordító lett. A Gubernium mellett levő 35 ügyvédből oláh csak egy volt: Bohatielu Sándor. A tartományi főbiztosságnál egy oláh írnok létezett s ez Hersényi Sámuel. A tartományi számvétségénél az 59 tisztviselő közül oláh kettő volt Brencean József egy balázsfalvi kereskedő fia s Folyovits József a kolozsvári g. keleti lelkész fia, ki azonban addig elő nem haladhatott, míg magyar családba nem házasodott. Az udvari korlátnokságnál egyetlen egy elismert oláh alkalmaztatott, Nopcsa Elek, a többiek renegátok, mint Juhász (Pacurariu) s Costa. A királyi táblánál 2 renegát oláh volt s az ottan levő 45 ügyvéd közt pedig egy sem, A Thesaurariusnál a 150 hivatalnok közt alig foglalt 8 oláh helyet. S mégis a kolozsvári felsőbb tanintézetek catalogusaiból láthatólag, ez intézetek növendékeinek legkevesebb egyharmad része oláh volt. Mi lett ezekből? Talán a megyéknél nyertek alkalmazást? Nem, itten még kevesebb volt az oláhok száma. 1849. után az oláh fiatalok nagy szorgalmat fejtett ki s ennek köszöni, hogy 1860-ban 174 s Schmerling idejében már 300 oláh hivatalnok volt, jöllehet ez időben a hivatalnok sorsa nagyon keserű volt, mert beszélni sem lehetett velők, a hivatalnok nem mehetett az egyes családokhoz, uton utóféln a sok kém, a sok ellenség mutatkozott. 1861-ben több oláh magasabb hivatali állomásokat nyert, míg ezekkel is aztán szép csendesen elbántak. Ez időtől fogva azon obaj, hogy az oláh tisztviselők száma szaporodjék — szerinte — nem valósult, mert az ázsiai fanatizmus most azt mondja, „oláhok vagytok, nem teszünk hivatalba; ezt fiaink részére tartjuk, minthogy e haza csak a miénk, ti pedig itten csakis túrve vagytok.“

A „Telegr. Rom.“ azt hiszi, hogy a románok 10 év óta nagy küzdelemmel folytattak s e küzdelem szerinte nehéz volt azért, mert az oláhok nem működtek egy tömegben, nem volt ember, nem vezéröl eszme, nem az actio-ban egység. 1869-ben az oláhok négy csoportra voltak oszolva: az erdélyiek, a magyarhorvátok, a bánátiak s a határvidékiek. Az erdélyiek küzdöttek az ország jogaiért, a magyarhorvátok és bánátiak a magyarországi jogokért, a határvidékiek ellenben visszavonultak. A végcél az volt, hogy a kifejlődésre szükséges erőt megszerezzék. Nehéz volt a küzdelem, mert az ellenfelet nem gyengíthették, nehéz, mert az ellenfél a magyar volt, melyet gyengíteni nem volt szabad. A magyarok 1868-ban adtak kedvezményeket, de ezek a fejlődésre nem voltak elégségesek s mégis most, midőn alig van valami abból, mit 1868-ban birtak, még sem opponálnak. Nem, mert most, midőn a magyarok az ország javáért küzdenek, őket támogatni kötelesség. Ha azonban észrevesszük, hogy az ország javával s a magyar nép jól felfogott érdekével nem gondolnak, akkor az ő állások is megváltoznak. Ma az oláhok nincsenek négy részre oszolva; ma minden komoly oláh tudja és érzi, hogy a Magyarhonban levő oláhok előtt egy feladat áll, melyért meg kell küzdeni. Rosszul teszik tehát — véleménye szerint — azok a magyarok, kik félnek az oláhoktól. Azért figyelmezteti is a magyarokat, hogy fontolják meg, hogy az ország s a magyar nép sokat veszített, az oláhok ellenben semmit sem nyertek; de nem is veszítettek, mert nem volt mit veszíteniök s akár mi fog történni a jövőben, a románok semmit se fognak veszíteni.

A „Victoria“

biztosító társaság közgyűlése.

(Vége.)

Midőn a társaság e heroicus curához folyamodott, oly nyílt őszinteséget és komoly soliditást tanusított, minőt egyetlen társaság sem mert eddig megkísérteni, — mert azok szeretve a nagy összegekkel való brillírozást, port

hintve a nagy közönség szemébe, milliókra mérő fictitv vagyont vezettek, — míg ellenben itt a tényleges vagyont vétetve alapul, ez mind az üzlet, mind a részvényesek érdekeinek s különösen az osztalék tekintetéből egy nevezetesen előre lépéséket tekintetbe s azon hajrá, melyet az utóbbi időben a concurrentia a társaság ellen indított, egészen tárgy nélkülivé vált.

Körül-belől ezek voltak az indokok, melyeknek alapján az új alapszabályok 9. §-a a társasági alaptőkét 320,000 frtban határozta meg, 4000 drb. teljesen befizetett 80 frtos részvény által képviselve, joga levén azonban a társaságnak az alaptőkét 400,000 frtig emelni, az eredetileg kibocsátott 5000 drb. részvényből még függőben levő 1000 drbot egészben vagy részben, esetleg a részvény-alaptökéhez csatolni, vagy érvényen kívül helyezni, mi egy további cikkelyben a val egészítettett ki, hogy a társaság 2000 drb. 80 frtos elsőbbségi kötvény kibocsátására is jogosult.

Különösen érdekes világítást nyert az ügy a rendes közgyűlésen, midőn az igazgatóság a társaság 10 évi történetét tartalmazó részletes memorandumot terjesztett elő — melyből a részvényesek igen sok okulást meríthettek, de melyet itt s most, midőn az új szervezés által új aerát kezdő hazai intézet a multat teljesen lezárta s a jövőt magának biztosította, nem kívánunk recriminatioak alakjában tovább fejtegetni.

Nagy szolgálatoakat tett a társaságnak a mult évi közgyűlés által kiküldött számadás vizsgáló- és vagyon összeíró bizottság, a regeneráció gyakorlati keresztülvitelére szolgáló javaslatok előterjesztésével, melyeket épen ugy magáévá tett a közgyűlés, mint az igazgatóságnak és választmányának a mult üzletére a felmentvényt megadta.

Megemlítendőnek tartjuk azt is, hogy az új alapszabályok az igazgatóság és felügyelő bizottság mellett a választmányt is megkiváncsolt tartani, részint a nyilvánosság és ellenőrzés nagyobb mérvű keresztülvitelének, részint a társasági összeköttetések szaporításának tekintetéből s a r. gyűlés végén megejtett új választások, miután mind a választmány, mind az igazgatóság — bár mandátuma a szabályok szerint még egy évig tartott volna — már most lemondott (hogy így a társaság teljesen szabad kezét nyerjen az újra-alakulásra), az új választások, mondom, legnagyobb részt az eddigi vezetőket hagyta meg jövőre is az ügyek élén. Így elnök lett ismét, majdnem egyhangulag gr. Eszterházy Kálmán, a társaság eddig is önzetlen és buzgó feje. Felügyelő biztosi Kováry László, Szentgyörgyi József, dr. Szűcs Emil, Haller Rezső és Benigni Sámuel. Igazgatók: Simon Elek, Wagner Frigyes, Frits Albert, Korbuly Bogdán és Szász Gyula. Választmányi tagok: br. Bánffy Dániel, Bokros Elek, br. Bornemisza János, Gyarmathy Miklós, id. Merza Joachim, Velits Károly, gr. Teleki Gusztáv, Stein János, Tauffer József és Pap Miklós.

És most, a kereskedelmi törvény értelmében új szervezetet nyert társaság tizenegyedik üzlet-évébe lépve, az üzlet vezetésében szem előtt tartandó legnagyobb takarékosság mellett — mire nézve az igazgatóság a legrövidebb idő alatt tervezet is nyújtand be — kintartó buzgalommal és, tegyük hozzá, mert ez egy biztosító társulatnál sem hagyható figyelmen kívül: egy kis szerencsével a szebb jövő elé néz. Ugy legyen!

A keleti dolgok.

A keleti viszonyok alakulatában új, nagy fordulat állott be. A papok és tanulók békés forradalma megdöntötte a tehetetlen Abdul Aziz trónját s helyére a volt szultán legidősebb fiát ültette, a ki V. Murad névvel tegnap vette át az uralmat. A nagy esemény részleteiről még nincsenek tudósításaink, de a tény maga kétségkívül történeti jelentőségűvé lesz a török állam fejlődésében. Május 29-én ment végre a trónváltás. Mi előzte meg azt és mi történt a szeraili titkos világában, azt homály borítja s talán sohasem is fog kelőn földérintetni. A hivatalos tudósítások szerint az ex-szultán családjával együtt a régi szerailba kísértették s ott őriztetik.

Jellemző, hogy egyetlen egy kéz sem emelkedett az uralkodó szultán védelmére; a trónváltás minden erőszak, sőt minden zaj nélkül ment végbe. 29-ikén végeztek el a dolgot a palotában s 30-ikán reggel hivatalosan tudatták a török birodalom lakóival, hogy V. Murad szultán „Isten kegyelméből s a nép akaratából“ átvette az uralmat. Az új padisa beiktatása még aznap megtörtént.

A nép örömjongva hallgatta a híreket; este a várost kivilágították s a lakosság három napig tartó örömnemzet rendez. Keresztényeknek és muzulmánok egyaránt megvannak a fordulattal elégedve, s a mi földolag, a rend nem lön egy pillanatis sem zavarva és a forradalom egészen téris maradt.

De nem csak Konstantinápolyban, hanem a külföldön is nagy meglepéssel üdvözölték a változás hírért. A tözsön az árfolyamok lényegesen javultak, s a politikai világ is a

legkedvezőbb reményeket fűzi az eseményekhez. Mindenütt az a nézet uralkodik, hogy a keleti bonyadalmak megoldása immár lényegesen meg lesz könnyítve.

Konstantinápolyból a „Pest. Corr.“ 30-iki kelettel következő táviratot vett: „Az államtanács az alkotmány alapon alainak kidolgozásával foglalkozik. Az illető okmány, mely legközelebb hirdettetik ki, az európai alkotmányosság alapelveit tartalmazza.“

Annyi bizonyos, hogy legalább erőlyes, józan s a viszonyokhoz képest becsületes kormány fog alakulni, melynek nem kellend attól félnie, hogy a nagy ur személye legüdvösebb tevékenységét is meg fogja bízítani. Midhat pasa lesz a nagyvezér, Khalil Sherif pasa viendi a külügyeket és Sadik pasának lesz feladata némi rendet hozni a zilált pénzügyviszonyokba.

A trónváltás a Gorcsakoff-féle emlék irat sorsát, ugy látszik, szintén végképen eldöntötte. A nagy hatalmak tervezett beavatkozása ellen irányult a szofták egész mozgalma, mely kezdetben csak Mahmud pasát akarta elűzni, s most a szultán megbuktatásával teljes diadalt aratott. Ha már eddig is igen valószínű volt, hogy Konstantinápolyban nem fogják elfogadni a program főelveit, ugy ma a tagadó válasz föltétlenül bizonyosnak tekinthető. Másrészt Szerbia és Montenegró harcokévére is remélhetőleg érzékenyen vissza fog hatni a trónváltás. Egy fanatikus vallásháború áll kilátásban, s a proféta zászlaja körül az egész muzulmán világ fegyverfogható népe össze fog seregleni. Erre az eshetőségre Belgrádban alig számítottak, s talán jól megmondolják a dolgok, mielőtt bele mennek az actióba. Ma a török birodalom ellenállási ereje lényegesen fokozódott s ha Angliának sikerülni fog Oroszországot a semlegesség útján megtartani, ugy valószínű, hogy pár hónap múlva rend fog uralkodni a török állam minden tartományában. E szempontból itéli meg a pénz- és politikai világ a török trónváltást.

Az angol lapok folyton nagy elismeréssel szólnak a Disraeli-kormány magatartásáról. Azt mondják, hogy Oroszország Konstantinápolyt akarja birtokába venni, ez pedig az angol kereskedelemnek a fekete tenger és a Duna vidékeiről való kizárását jelentené. Ezért jelesnek látszik, hogy a kormány nem csatlakozott a berlini emlékirathoz s azon reményt fejezi ki, hogy később sem fog hozzá csatlakozni. Másrészt a legtöbb lap nem ellenzi Bosznia és Hercegovina elszakadását a török államtól, sőt némelyek sajnálják, hogy Derby lord maga nem lépett fel a két kormány függetlenítésének tervével. Az angol állami hadigégyárakban rendkívüli élnkség uralkodik. Devonportban szombaton azon parancs érkezett, hogy a „Hotspur“ monitort felszerelje s az első jelle utba indítsák. „Achilles“ páncél hajót is nagy gyorsasággal javítják. Yard ellentengernagy parancsot kapott, hogy készen álljon a Maltába indulásra, hol vagy a hajógyári felügyelőt vendi át, vagy a középtengeri hajóraj második főparancsnokává fog kinevezettni. Maltába folyton küldik a sok hadiszert.

A bolgár felkelést elnyomottnak mondja egy minapi hivatalos stambuli távirat. Ez csak annyiban igaz, amennyiben a törökök elfoglalták az u. n. Traján kapuját, mely a maritai és a sophiai fennsíkokat összeköti és hogy a felkelők kénytelenek voltak e helyről a hegyek közé vonulni. Más részről azonban azt jelentik, hogy a felkelés a Maritavölgyből a Dunamentébe terjedt és a lázadó most a Balkán északi oldalán is működnek, nevezetesen a viddini kerületben szervezkedtek, mely a szerb határhoz igen közel van. Tatar-Bazardjikban, ha a felkelést már elnyomták, irtoztos kegyetlenséget vittek véghez, felgyújtottak 80 helységet, megfojtották a nőket és a gyermekeket és egyáltalán minden foglyot felkoncoltak.

Most Epirus- és Thessaliában is nyugtalanító hangulat uralkodik; a krétaiak is életjellet adtak magukról; képviselőik legutóbbi összejövetelén több szóznok azt követelte, hogy a keresztények tételesen egyenlőkké a muzulmánokkal.

A kormány ezek következtében ismét behívott 40,000 redifet.

Zeljesniknál, Trnovánál Oluk-Kölnél a napokban véres ütközetek voltak, a törökök súlyos veszteségeket szenvedtek, pedig a felkelés csak 1—2 hét múlva fog teljes erővel kitörni, most a felkelők még kerülnek a nyílt csatát, a balkánban iparkodnak jutni, ott fognak szervezkedni.

A Kolozsvár határának csapásai.

Tekintetes Polgármester ur! Alulírottak, felszólítatván hatóságilag azon kártékony állatok meghatározására és természetük megismertetésére, melyek városunk határán a vetéseket és a szénafüvetek állítólag végpusztulással fenyegetik, f. év május 30-án csatlakoztunk az e célból kiküldött bizottsághoz, ki szálltunk meg vizsgáltuk mezei ereteket. Bán István ur vezetésével a téglagyár körüli földeket, Lőcs-pálcza-alját, a gerlai tagokat, Tarcást, ennek verő-fényes és baromjárás oldalát.

Ezen alkalommal csak zoologiai apas-talataink előterjesztésére szorítkozunk, f. nartván a t. bizottság többi tagjainak, mi gyakorlati gazdáknak, annak megítélését, hogy mekkora a kár már ez idő szerint és mennyire lehet meg célszerű eljárások alkalmazása által a kevésbé megámatott vetésekből.

Nevezett területeken 3 honos állatj kártékony túlszaporodásáról győződünk meg, nevezetesen: a téglagyár melletti tagoka Lőcs-pálcza-alját, Gerlát a mezei egér pocsik, Hypudaus arvalis) és egy a gabonaszon, de különösen a kalászon élnsködő kicsiny var: a Thrips v. hólyaggláb pusztítja; a larsa oldalain pedig a Caloptenus italics nevezetű sáskafaj itóttó fel tanyáját.

1. A Caloptenus italicus né vándorsáska, a minéka föld népe, tán tömeg megjelenése miatt hiszi, hanem legfőlebb 6—3 mm. hosszú válogatos sáskafaj, mely vidékűn, főleg a híres Tordai-hasadék felé eltérőpusztadombokon rendes viszonyok között is így gyakori és tavaly Kolozsvár, Szamosfalva s Ilosor határain elég bőven találtatt. Vogatos természetét eléggé mutatja az, hogy jelenleg a Tarcának két oldalán csaknem kizárólagosan zsályafélékkel táplálkozik (Salvia nutan, pendula, austriaca) s így lehetséges, hogy nagy területű szénafüvek, hol a zsályafüveknek rengeteg seregét láttuk, soká kedvezzen tántit képezhetnék s valószínűleg el sem hagy azokat tömegesen, ha csak a következőkkel felszaporodásának különösen nem kedvez s így tömeges tovább terjedésre nem bízná. Ag kell jegyeznünk, hogy főleg a hótakaró az ely az áttelelő petéket a kifagyástól megvédi skikelésüket biztosítja. E szerint egy száraz émenyél igen természetesen s biztosan apasztia létszámukat, ha kivált ősszel sertések turák fel a sáskatanyákat.

Azonban, e tényezők egyikére ne számíthatnak bizrást a gazdák s így fennmaradhat azon aggodalmuk, hogy a bajt vázazásuk által növelik s kiteszik esetleg a költözék év termését e sáskafaj nagyobb mérvű pusztításainak, mert adataink vannak arra, hogy szükség esetén, rendkívüli felszaporodásuk lytán, a gabonát megtámadják, a mint ez az 868-ik évben Nógrádmegyében történt, vagy tavaly Tordán; a hol állítólag a szőlők és más névények gyengébb, ifjabb hajtásait rágták le.

Ezek alapján mi azon véleményűret vagyunk bátrak a tekintetes hatóság előttrivá-nítani, miszerint igen célszerű volna haddok-talanul intézkedni, hogy azon elszigeteltsáskacsoportok pusztításának el, melyeket a aresának verőfényes oldalán, két köves ponba, valamint a baromjárás oldalán észleltünk Hala-déktalanul, mondjuk, mert még fejletlenk (ál-czák) és ügyszólván bölcsőjűben tömegesen és elszigetelten vannak ott együtt.

2. A Thrips v. hólyaggláb. Feh kicsiny, fényes fekete színű rovar (1—mm.) hasonlít alkotására nézve a fulbemázból s átmeneti alakot képez az egyenes röpűek és a félröpűek között. Szájszervei részint rágra, részint szívásra valók. Van hat lába sziválpáppal (a tarsus utolsó ízén egy-egy szivátlezár; ezek segítségével odatapad a gabona-levelekhez és a kalász polyvaíhoz, az emberi kézen igen gyorsan futkoshat. — Petéit a polyvát tövébe rakja s az ezekből kikelt álczák honlitanak az anyaállathoz, esakhogy sötétebbzínűek és szárnjatlanok; négyszeri vedlés után ivarérettékké lesznek. Nincsen meg kiderít, hogy hány nemzedéket ad egy évben. Az tonban valószínű, hogy maguk az állatkák teleek át korhádó növénygyökereken és a televénylyden.

Kártékonyaságról kimerítő irodalmi feljegyzések nincsenek. Jelenleg oly nagymennyiségben láttuk az általunk vizsgált öses vetések kalászaín, hogy a gabonán tetemesen tapasztalt kár nem áll arányban ezen állatkák számával. Praktikus emberek állítják, hogy ezen rovarok (különösen egy vörös válfaja) minden évben jókora számmal kaphatók a ház meg a rozsz kalászaiban. Az 1872-ik évben észlelte Beling Tódor Seesenben, a Harzhegységben, hogy e rovarok a rozsozt, majd a búzát és az árpat lepték el, hol kisebb, hol nagyobb apasztásával a termésnek. Nevezett természetbúvár tapasztalata szerint a kár ott átlag év a termésnek 1—2 perzentjét tette.

Az adott körülmények között agunk sem ítéltetjük meg az e rovarok által ár eddig okozott kártételt, minthogy a kalászok nagy része a fagy által tetemesen van bántalmazva. Mindamellett talán nem csodolunk, ha azzal biztatjuk magunkat, hogy e rovarok által okozható kár korántsem oly nagy, mint a inőnek azt, e rovarok nagyszámu fellépése alapján, némelyek gondolnak. Csökkentheti ugyan a termést, de nem oly mérvben, hogy e mit nagyobb aggodalomra okunk lehetne.

3. Mezei egér (pocsik, Hypudaus arvalis). Ez idő szerint Kolozsvár körül mindenütt roppant mérvben felszaporodott és agasztólag pusztító rágesáló. Múltán komoly aggodalmakra ad okot, ha megmondoljuk, hogy egyetlen ilyen állatpár egy év alatt ezerek szaporodhatik. Márciusiutól fogva késő őszig minden pár 6—8 hét alatt 6—12 újegyent h létre, a melyek 8 hét alatt ugyancsak szaporító képesek lesznek. E szomorú körülmény nyíval

Árlejtési hirdetés.

Kolozsvármegye részére szükségeltető egyszáz (100) darab földhordó tárggonca megkésztetése 1. évi június 7-kén d. e. 10 órakor, a megyebáznál megtartandó árlejtési útna ki fog adatni.

Kiküldési ár darabonként 2 ft 50 kr.

A minta, mely szerint azok készítése kívántatik, valamint az árlejtési feltételek a hivatalos órákban, az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók 10% bántapénzt kötelesek letenni, az árlejtést vezető tisztviselő kezébe.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvárt, május 25. 1876.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

Haszonbéri hirdetés.

A szamosújvári m. kir. országos fegyintézet tulajdonához tartozó kocsma, s azzal kapcsolatos kocsmaüzemeltetési jog a jövő 1877. év január-hó 1-től 1879. évi december-hó 31-ig terjedő három évre haszonbérbe levén adandó, ennek eszköz-lése céljából folyó év június-hó 22-kén d. e. 10 órakor az intézet hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni, miről bérleti kívánók azon észrevétellel értesítettek, miszerint ezen árveréshez mind azok, kik szerződés kötére jogosítva, 50 forint bántapénzt letétele után hozzá szólhatnak.

A nyilvános árverés megkezdéséig 50 kros bélyeggel ellátott, s az 1000 forint megállapított felkúldási ár 10%-val, mint bántapénzzel megterhelt zárt ajánlatok is elfogadhatók, melyekben a bérleti kívánók neve, lakása, polgári állása, s az ajánlott évi bérösszeg tisztán és olvashatóan, utóbbiak szóval is kiírva, s azon nyilatkozattal kell tartalmazni, hogy az árverési feltételek bérleti kívánó előtt ismeretese, s magát azoknak feltételül aláveti.

Az árverési feltételek az intézet hivatalos helyiségében, a szokott hivatalos órák alatt az árverésre kitérőt határidő előtt is bármikor megtekinthetők.

Szamosújvárt, 1876. május-hó 29-kén.

A magy. kir. országos fegyintézet igazgatósága.

Soha sem hallott olcsóság! Ajándékul!

A ki olcsó, felette szép és jó czikketeket kíván, rendeljen gyorsan, míg a készlet tart, díjazott

mesés olcsó **csak 5 ft 90 kr.** árért,

1. csinos, tűzben aranyozott remontró-
órát, lánczalat és óratokot.
2. elegáns angol-hölgy-nápersnyőt.
3. japán virág-öblényt, gazdagon ar-
anyozva.
4. szalon-bronz-alak-gyertyatartót.
5. teljes union-dohányzó-garnitúrát,
mely minden tartalmaz, a mire egy
dohányzóknak szüksége van; ajándékul
igen czélszerű.
6. zsebbeli távirát, újan feltalált szab-
készlet, mely által szóbeli tárgyalásokat
a legtovább távolra küldhetik.
7. Minden itt elősorolt bántapénzt csak
5 ft 90 kr. és kapható!
1. Concertinét, próbált hangszere
gokkal, a melyen rövid gyakorlat után
a legszebb darabokat játszhatni.
2. finom Victoria-hölgyóvet.
3. fénykép-albumot, gazdagon aranyo-
va, vegül.
4. pompás cassetet, mely minden tar-
talmaz, a mit egy fiatal hölgy szíve
kívánhat.
5. E díszdarab minden salonsza-
laltak díszességére szolgál és ajándékul
különösen alkalmas.

Bécs, I. Babenbergerstrasse 1. sz.

Videki megrendelések utánvet mellett pontosan teljesítettek.

Beküldetett.

A természet gyakran ritka hatású gyógyszereket nyújt, a mely alig ismeretes. Ezekhez tartozik a párisi gyógyszerész Grimaud által előállított Guarana, a mely főleg oly embereknek ajánlható, a kik fáradtságban, migránsban... szenvednek. Egy csomag ezen, minden tekintetben kimerítően tartalmaz, pohár vízben feloldva, csaknem min- dig elegendő a legerősebb migráns meggyógyítására is.

E szer erősítő tulajdonai köliha, hasmenés és vérhas ellen is kitűnő gyógyszerként tűn- tetik azt fel.

(24) (2—6)

ELET-ITAL, kitűnő háziszor,

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörös, epe-inger, há- nyás, tengeri-betegség, vize- letszorulás, álmatlanság sat. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr. kisebb 50 kr.

Sós-borszesz

mint háziszor

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszkö- zöl: Rheuma, csúsz, szagatás fagyás, fog-, fej- és fülfájda- mak, szemgyulladás, rakfe- kely, bennulások stb. stb. ellen; sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tiszta szag- talan izt nyer a szesz elpáro- lása után.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven jószelvény orvosi s egyébként minden bizonyítvánnyal, valamint bizalmas nyelven névsor- val, minden üveghez mellékeltek.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr. kisebb 40 kr.

Brázay Kálmán Budapest, gyáriroda és központi forrárt országút 24 szám.

RAKTÁRAK: Kolozsvárt Wolff János gyógyszerész, Dietrich Sámuel, Karvázy Árpád, Somlyay László, Székely Miklós gyógyszer, Valentini Adolf gyógyszer, uraknál.

Miklós Karvázy

HAMBURG

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Mell- és tüdőbetegségek

bármí neműek legyenek, legbiztosabban elhárítottak az orvosi utasítás szerint készült

Wilhelm Schneeborg-féle növény-állójával

Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben. Ez a nedv rendkívül ked- vezőnek bizonyult a torok- és mellfájás, hurut, rekedtség, köhögés és nátha ellen. Fok beteg bizonyítja, hogy csupán a nedvnek köszönhet csendes álmot.

Jelen övszer még e nedv ködös és zord időjáráskor. Rendkívül kellemes íze miatt hasznos gyermekeknek és szükséges mellbet-g embereknek; elkerülhetetlen szer énekeseknek és szónokoknak fátyolos hang, vagy épen rekedtség ellen.

Számos bizonyítvány tanusodik a fennebbi állítás mellett. A mondottak bizonyítását követő elismerő iratokat kövölk:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben. Bizonyítvány.

Hat éves fiam Ferencz nyolcz hét óta oly he és számarhuruban szenvedett, miszerint fél- nem kellett, hogy egyszer csak megfűl; emellett egészen elsoványodott s oly gyenge lett, hogy alig tudott lábán állni. Ekkor ajánlották nekem a Schneeborg-féle növény-állót, s bála e kitűnő szernek, már az első palack elhasználása után megszűnt köhögése, a második palack után pedig egész más kinézetűt kapott a gyermek, megerősödött s az a teljesen egészséges. Idősebb fiam is nehány nap alatt meggyógyult heves köhögéséből és rekedtségéből s szer állat.

Mély hálával gyermekeim gyors és bámulatos meggyógyulása miatt adom tehát e bizonyít- ványt és óhajtom, hogy a szenvedő emberiség javára mentől távolabb legyen ismeretes, s általá- nosan használtassék.

Flatz, márczius 6-kán, 1855. JUST ANTAL. SCHEIBENREIF LÖRINCZ, polgármester.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben. Tekintetes úr!

Kérem, hogy nekem híres növény-állójából lehe- ő előbb még 4 palackot küldeni sives- kedjék, érzem, hogy az elhasznált 2 palacktól mel- éi torokbajom, valamint tetemes nehézség- zésem napról napra javul, most tehát egyenesen önhöz fordulok, remélve, hogy a legf. sebből kap- hatok. Mellékelve 5 ft. p. p. Teljes listetellel maradtam.

Münchenre Ostrang mellett, február 23-kán 1859. BOCH HENRIK, sebész és szülészorvos.

Azon t. cz. vezők, a kik az általam 1856 óta készített Schneeborg-féle nö- vény-állót valódi minőségben óhajják birni, sziveskedjenek határozottan csak

Wilhelm Schneeborg-féle növény-állóját kérni.

Csak akkor az én gyárt- mányom, ha minden palack ezen peccséttel van ellátva.

Minden palack utasítással van ellátva. Egy lepecsételt eredeti palack 1 ft 25 kr. s mindig friss minőségben kapható

Wilhelm Fr. gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztria egyedüli termelője.

Gyógyulástól 20 kr. számítatik. A valódi Wilhelm Schneeborg-féle növény-állót csupán követőző vásárlóm- nál kapható: Kolozsvárt: VALENTINI A., gyógyszerész. Balázsfalván: Schieszl Károly, gyógyszerész.

(216) Legújabb szerkezetű Villámhárítók

lármiéle fekvő vagyon, különösen templomok, gazdasági épületek, magtárak, villák és gú- kémények megőrzésére, gyárt és szállít legújanyosabb feltételek mellett

Tagleicht Ignác. Gyári raktár: Bécs, Heiligenkreuzerhof (I. Schönlaterngasse 5. sz.) Kértemek a t. megrendelő urak fönti címet világosan kitenni.

(186) (7—9) Oly alkalom a nyerésre, a minő mostanig nem kínálkozott, a résztvevés tehát mindenkinél sürgetőleg ajánlatik!

Az egészen újan átalakított és javított, a hamburgi államtól bizto- sított 270-dik nagy pénzkiosorolás ál- tal rendkívül nagy alkalom van nyújt- va a közönségnek a nyerhetésre. Ebben 43400 nyermény hét millió és 771.800 márká összegben fog biztos kiosorolás alá jöni, s 7 osztályban követőző nyereményeket tar- talmaz, v. m. eselég

375,000 bir. márká, különösen 250,000, 125,000, 80,000, 60,000, 50,000, 40,000, 36,000, 30,000, 25,000, 20,000, 16,000, 12,000, 11,000, 10,000, 6,000, 4,000, 2,500, 3,000, 2,000, 2,400, 5,000, 2,000, 3,000, 4,200, 6,200, 5,000, 700, 250 márká sat. sat.

Az 1-ső osztályra szóló eredeti sorsjegyek kiadása megkezdődött s általunk a tervszerű árban szolgáltat- unk, és pedig

1/2 eredeti sorsjegy 3 ft 30 kr. o. é. fél 1 ft 65 kr. o. é., negyed 83 kr. o. é.

E sorsjegyeket a hivatalos jatek- tervvel együtt postai utalvány, készpénz vagy utalvány mellett minden vidékre megküld- jük, valamint a résztvevőknek a húzás után a hivatalos nyermény — listajstromot minden felszólítás nélkül azonnal a netán eshető nyerményösszegekkel együtt, kézbesítjük.

A megrendeléseket minél előbb, és mindenesetre június 14-15-ig

kérjük, Jelszavunk: Wo gewinnt man jedesmal? Bei Mindus und Marienthal!

mostanig oly fényesen igazolta magát, misze- rint remélhetjük erről új vásárlóinknak is ta- nuságot tethetni. Ismétlen kérjük a megren- deléseket mielőbb egyenesen hozzánk intézni.

MINDUS és MARIENTHAL, értékpapírüzlete

HAMBURG

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt megjelent:

TILINBÓ NEMZETI DALOK.

A magyar-nép számára, szerkesztette egy népbarát Gyönyörű színnyomatu czimlappal. Ára 30 krajcár.

MÉRÉ PAULINA REGÉNY LEVELEKBEN.

Irta Cherbuliez Victor. Fordította Julia. A két kötet ára 2 ft.

KAAS IVOR báró. Itélet napja. Szomorujáték 3 felvonásbar egy köz- játékkal. Ára 1 ft 50 kr.

LUKÁCS BELA. Ausztia és Magyarország pénzügyei és adrendszere Ára 3 ft.

TRAUN JULIUS von der, Salomon. König von Ungarn. En gedicht. Ára 3 ft.

TREVELYAN G. O. Leben und Briefe Lord Macaulay's. Band. I. Halbband. Ára 2 ft 70 kr.

TREVELYAN G. O. The life and letters of Lord Macaulay, in four volumes. Ára 3 ft 92 kr.

HAUSRATH Dr. A. David Friedrich Strauss und die Theologie seiner Zeit. I. Theil. Ára 4 ft 80 kr.

THÜNGEN. Freiherr v. Das Rebhuhn, dessen Naturgeschichte Jagd und Hege. Ára 1 ft 20 kr.

Über die Pflege der Schönheit. Bemerkungen einer Dame va Stande. Ára 1 ft 50 kr.

BULWER EDWARD. Pausanias der Spartaner. Nachgelassear histori- scher Roman. 2 Bände. Ára 3 ft 50 kr.

PHILADELPHIA und seine Umgebung. Ára 2 ft 52 kr.

NOBLE LÉON. Mémoires d'un enfant pauvre. Ára 1 ft 20 r.

AVENEL GEORGES. La vraie Marie-Antoinette. Ára 60 kr.

Táviridai gép- és kapcsolástan. A posta- és táviridai intézetnél alkalmazottak használatára. 50 kömetszetű ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. táviridatiszt. Ára füzve 1 ft 60 kr.

Erdélyi PINCZE-EGYLET Kolozsvárt ÁRJEGYZÉK.

Hordókban Hectoliter szerint (100 liter 71 ausztriai pint)

a) Asztali borok

Asztali bor 1-60 osztályu 42 — 80 60 32

" " 2-od " 33 — — — —

" " 3 ad " 29 — 60 45 25

" " 4-ed " 20 — 42 — —

" " 5-öd " 13 — — — —

b) Csmege borok

1827 Herepei — — — — — 50 130

1846 Szilvási — — — 00 105

1834 Tasnádi — — — 00 105

1846 Tasnádi — — — 00 56

1862 Törökhegyi — — — 50 80

1866 Traminer első osztályu — — — 50 80

1866 Küküllőmenti sajtolás — — — 50 80

1862 Küküllőmenti — igen finom 71 — — 80 42

1866 Som 88 — — 00 55

1872 Muskotály 71 — — 80 42

1872 Riesling 71 — — 80 42

1872 Wälsch Riesling 62 — — 70 38

1872 Traminer 71 — — 80 42

1866 Bakator 71 — — 80 42

1866 Leányka 71 — — 80 42

1862 Rózsamáli 71 — — 80 42

1862 Mezősegi 71 — — 80 42

1872 Erdélyi vegyes 62 — — 70 38

1866 Kitűnő erdélyi aszu I. oszt. 160 — — 50 80

1866 " " II. 133 — — 25 70

c) Vörös borok

1872 Carbenet 106 — — 20 65

1872 Oporto 71 — — 80 42

(171) Vasabranecos hordók ára: (—50)

1 darab ca 25—30 liter tartalma 1/2 akós 2 ft 75 l.

1 " " 50—60 " 1 " 3 ft 50 l.

1 " " 110—120 " 2 " 5 ft — l.

1 " " 220—250 " 4 " 8 ft — l.

4 hectolitertől 7 hectoliterig (8—13 akó) hectoliterenként 3 ft 0 kr.

Ösmertetés céljából összeállítás: Főn elősorolt borokból 1/2 nagy üveg különféle fajú bor ára helyt Kolozsvárt pakolással 18 ft., 1/2 különféle kis üveg ára pakolással együtt 9 ft 0 kr.